

Svenska Båtunionen

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Dnr Fi2020/04169

Yttrande gällande promemorian “Ändringar i smuglingslagen – Tullverket ges en utökad möjlighet att ingripa mot brott”

Svenska Båtunionen tillstyrker förslagen att ge tulltjänstemän utökade möjligheter att ingripa vid misstanke om brott som Tullverket inte har befogenhet att utreda .

Svenska Båtunionen ser ett stort behov av tydliga direktiv till Tullverket så att möjligheterna ska användas och att Tullverket tillförs ytterligare resurser så att kontrollen av utgående gods kan utökas i syfte att stoppa den omfattande utförseln av stulna varor.

Bakgrund till Svenska Båtunionens synpunkter

Svenska Båtunionen har under många års tid arbetat för att tulltjänstemän ska ges ökade möjligheter att ingripa mot misstänkt utförsel av stöldgods. Bakgrunden är den omfattande utförseln av stulna båtmotorer och andra dyra delar till båtar, verktyg, arbetsredskap, traktorer m.m. som sker genom internationella brottnätverk. Statistik från Polisen visar att mellan 2500 och 3000 båtmotorer stjäls varje år och det finns anledning att anta att minst 90 % av dessa förs ut ur landet för att säljas på marknader i främst sydöstra och östra Europa. Den stora risken för stölder av nyare båtmotorer bidrar till att bromsa utbytestakten av båtmotorer i Sverige, varför äldre båtmotorer med sämre miljöegenskaper lever kvar onödigt länge i fritidsbåtsflottan. Den stora risken att utsättas för stöldbrott kopplat till fritidsbåt bidrar också till otrygghet och ett betydande obetalt merarbete för många vid hamnar, båtklubbar, båtuppsällningsplatser och liknande områden.

Synpunkter på promemorians innehåll

Avsnitt 4

Promemorian konstaterar att tulltjänstemän ska kunna ingripa vid misstanke om brott som Tullverket inte idag har självständig befogenhet att ingripa mot. Senare i samma avsnitt (s.17) konstateras att Polismyndigheten har *skyldighet* att ingripa mot alla typer av brott. Svenska Båtunionen ser gärna att skrivningarna i framtida laga och förordning kring tulltjänstemäns befogenheter skärps

ytterligare så att det framgår som normalfallet att tullens personal också verkligen utnyttjar de nyvunna möjligheterna. Tulltjänstemän *bör* eller *ska* således ingripa vid misstanke om brott, i vilket fall när det handlar om misstanke om utförsel av stulet gods eller människohandel.

Om skyldighet att ingripa vid misstanke om nämnda brott inte låter sig göras i lag, förordning eller föreskrift, vill Svenska Båttunionen uppmana regeringen att ge Tullverket tydliga direktiv i kommande regleringsbrev att aktivt söka efter misstänkt stöldgods i anslutning till Sveriges gränser. Vikten av att den kriminella utförseln av stulna båtmotorer och andra utrustning med kraft stoppas kan inte nog påpekas.

Avsnitt 5 – Ikraftträdande

Det är av yttersta vikt att de nya reglerna införs skyndsamt. Svenska Båttunionen vill uppmana regeringen att om möjligt få nya regler på plats redan i början av 2021.

6 Förslagets konsekvenser

6.3 Effekter för myndigheter

Svenska Båttunionen delar inte promemorians ståndpunkt att regeländringarna inte kräver förstärkning av resurserna till Tullverket (s.29). Möjligheten för tulltjänstemän att ingripa mot brott som Tullen inte själva inleder förundersökning mot är efterlängtat och måste ge effekt i ett omedelbart stopp av export av stulet gods. För att denna effekt ska uppnås krävs enligt vår bedömning att Tullen ges utökade resurser i form av personal och kanske även teknisk utrustning för skanning av utgående trafik i jakt på misstänkt stöldgods. Tullen behöver också genom regleringsbrev eller på annat sätt ges ett uttalat uppdrag att söka efter misstänkt stöldgods i utgående trafik.

6.4 Övriga effekter

Svenska Båttunionen ser att promemorian missar tänkbara positiva effekter avseende jämställdhet mellan könen. Människosmuggling är ett av de brott som i promemorian tas upp som exempel på brottslighet som tulltjänstemän kommer att få utökade befogenheter att gripa mot. Området är av naturliga skäl inte inom Svenska Båttunionens kompetensområde, men det är sannolikt ett rimligt antagande att brottsoffer i människohandel av vissa former i majoritet är kvinnor och utsatta barn. Ökade möjligheter till ingripande från samhället mot denna typ av brott bör rimligen leda till en positiv utveckling med färre utsatta kvinnor och barn i denna typ av brottslighet.

Avslutande kommentar

Svenska Båttunionen är en paraplyorganisation som representerar drygt 900 båtklubbar och drygt 173 000 enskilda båtklubsmedlemmar. Organisationen har en lång erfarenhet av båtlivsfrågor och verkar både för en bättre miljö och en utökad möjlighet till ett tryggt och säkert vattenburet friluftsliv.

Utvecklingen av det vattenburna friluftslivet, i båten eller med kanoten inom eller utanför båtklubbarna begränsas idag av de tusentals stölderna av båtmotorer och annan utrustning kopplat till utövandet.

Genom båtklubbarnas ideella och allmännyttiga arbete skapas tillgänglighet och integration för många människor i Sverige. Ökade kostnader på grund av stölder riskerar att leda till en ökad segregering då kostnaderna för återställandet efter stölderna blir så stora att båtägare med lägre inkomster inte har längre råd med stöldskyddande insatser, bevakade marinor och ökade försäkringspremier. Det är därför viktigt för stora delar av samhället att beslutsfattare och myndigheter förstår och bidrar till en bättre förutsättning att bedriva vattenburet friluftsliv.

Svenska Båtunionen,

Christer Eriksson, Ordförande Svenska Båtunionen
Helsingborg 2020-12-15